

Głos Pszczyński

Tygodnik poświęcony sprawom politycznym, gospodarczym, społecznym i kult.-oświatowym ludu śląskiego.

Cena prenumeraty z przesyłką pocztową:	
Rocznie	9.— zł
Półrocznie	4.50 „
Kwartalnie	2.30 „
Miesięcznie	0.80 „

Wychodzi w każdą sobotę.

Redakcja i Administracja: Pszczyzna, ul. Kopernika 18/lp.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 307.380.

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia zwykłe za 1 mm 40 gr, w tekście 50 gr, przed tekstem 80 gr. Przy kilkakrotnym ogłoszeniu znaczna zniżka.

Rok 2

Pszczyzna, dnia 1 sierpnia 1931

Nr. 20

Odezwa

Powiatowego Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym w Pszczynie.

Powiatowy Komitet Niesienia Pomocy Bezrobotnym w Pszczynie dążąc do ulżenia niedoli bezrobotnych urządza zbiórkę odzieży, funduszu w gotówce oraz zbiórkę żywności na terenie całego powiatu, przeznaczając zebrane datki na rzecz pomocy dla bezrobotnych. Poza tym sprzedawane będą przez Miejskoc Komitetu znaczki po 10, 20, 50 groszy i 1 zł. Zbiórki powyżej wymienione z wyjątkiem zbiórki odzieży, która jest jednorazowa, odbywać się będą każdy miesiąc. Niezależnie od zbiorów apeluje się do obywateli o udzielenie dzieciom bezrobotnych pożywienia całkowitego lub częściowego.

Powiatowy Komitet ufa, że każdy, ktoemu dobro bliźniego leży na sercu, nie poskapi datków i ofiar na pomoc dla bezrobotnych, przez co zaskarbi sobie ich wdzięczność i uratuje niejedną rodzinę od strasznej nędzy.

Datki pieniężne można również przekazywać na konto Powiatowego Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym w Pszczynie Konto P. K. O. Nr. 307.380.

Za Komitet Powiatowy Niesienia Pomocy Bezrobotnym

Przewodniczący: Dr. Jastrzębski, starosta.

— 0000 —

Apel do serc społeczeństwa.

Odezwa Powiatowego Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym do obywateli w Cieszyźnie.

Powiatowy Komitet Niesienia Pomocy Bezrobotnym w Cieszyźnie, mający za cel ulżenie niedoli bezrobotnych urządza na terenie powiatu cieszyńskiego zbiórkę odzieży funduszu w gotówce oraz żywności, przeznaczając zebrane datki na rzecz pomocy bezrobotnym.

Niezależnie od tego w każdej pierwszej niedzielę miesiąca urządza Powiatowy Komitet zbiórki, w czasie których sprzedawane będą znaczki po 10, 20, 50 groszy i 1 zł.

Zebrane fundusze mają służyć na zakup najniezbędniejszych środków spożywczych oraz opał i odzież na zimę dla bezrobotnych.

Powiatowy Komitet w Cieszyźnie zwraca się

tą drogą z gorącym apelem do wszystkich obywateli o taskawne ofiary i datki, ufając, że każdy komu dobro bliźniego leży na sercu, złoży na ten cel choćby skromny datok i poratuje w ten sposób niejedną rodzinę od skrajnej nędzy.

Niech nikogo z pośród obywateli nie zabraknie wśród ofiarodawców.

Datki można składać na konto P. K. O. 307.985 Powiatowego Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym w Cieszyźnie, w Kasie Starostwa w Cieszyźnie i w Urzędach granicznych.

Kto zaraz daje — podwójnie daje.

Przewodniczący: Dr. Kisielewski, starosta.

towskiego, Wandę i Jordana, przedłożonych przez dyrekcję Zakładów Ubezpieczeń Społecznych w Krol. Hucie, uchwałę Rady Miejskiej w Bielsku w przedmiocie zaciągnięcia pożyczki w wysokości 2 milionów zł ze Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Krol. Hucie na budowę zapory wodnej w Wapnie, wroczenie skrajnej pomocy na mając się zaciągnąć pożyczkę w Zakładach Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych i na wypadek inwalidztwa w Krol. Hucie na cele budowlane, w wykonaniu ustawy z dnia 7 maja 1931 r. Poza tem Rada Wojewódzka załatwia szereg spraw komunalnych i osobowych.

Liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 5175 osób.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pośrednictwa Pracy na terenie Państwa wynosiła w dniu 25 lipca br. 263 406 osób, co stanowi spadek w stosunku do tygodnia poprzedniego o 5 175 osób. Szczególnie zaznaczyć się spadek bezrobocia w Warszawie, gdzie wynosi 621 osób, w Zyrardowie 799, Ostrowcu 269, Siedlcach 427, Radomiu 600, Krakowie 161, Stanisławowie 21, Brzesku n. B. 399, w Grudziądzu 291 i t. d.

Polska w komisji rzeczoznawców planu Hoovera

Rząd polski otrzymał zaproszenie do delegowania swego przedstawiciela do komisji ekspertów, która została powołana do życia, celem opracowania sposobów wykonania planu Hoovera. Zaproszenie takie wystosowane zostało do rządów państw, które podpisały układ haskie i które dotąd nie posiadały przedstawiciela w komisji ekspertów. Komisja ekspertów zbierze się 28 b. m.

Spis ludności Polski odbędzie się w dniu 9 grudnia 1931.

Jak donoszą z Warszawy, główny urząd statystyczny ma zamiar w roku bieżącym przeprowadzić wyznaczony powszechny spis ludności w Polsce — w dniu 9 grudnia. Zgodnie z międzynarodową konwencją statystyczną spisy ludności odbywały się zawsze z końcem roku.

Przeprawadzenie spisu, jak obliczono, pociągnie za sobą wydatki około 2,000,000 zł.

Prof. Zawadzki wiceministrem skarbu.

Jak donoszą z Warszawy, prof. Władysław Zawadzki z Wilna ma być powołany w najbliższych dniach na stanowisko wiceministra skarbu.

Wiadomości polityczne.

Uchwały posiedzenia Rady Wojewódzkiej.

Śląska Rada Wojewódzka na posiedzeniu dnia 28 lipca b. r. przyznała subwencje na wykonanie budowy szkół powszechnych w gminach Michałowice, Piotrowice, Leszczyny i Bytków w ogólnej sumie 145 000 zł, zaś gminie Koszęcin 100 000 zł. Nadto Rada Wojewódzka udzieliła subwencji w łącznej kwocie 64 220 zł na remont szkół powszechnych, w powiatach pszczyńskim, lublińskim, tarno-

górskim, rybnickim i cieszyńskim, oraz gminie Wielkie Hajduki na dokonanie budowy szkoły powszechnej w wysokości 21 882 zł. Złota Rada wyraziła zgodę na wydanie rozporządzenia wojewody śląskiego o zaprowadzeniu nowej klasy grupy zarobkowej, składającej się z 12 uczniów, w celu ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, zezwoliła Sp. Akc. Śląski Przemysł Czynkowy na budowę ocynkowni blachy w Kostruchnej, oraz zatwierdziła statut Przemysłowego Cechu Krawców w Katowicach, projekt regulacji rzeki Brynicy w Brennej kosztem 54 tysiący zł, dalej 14 projektów budowy domów mieszkalnych w Katowicach przy ulicy Ponia-

Złóż ofiarę dla bezrobotnych! Pow. Komitet niesienia pomocy bezrobotnym. Konto P. K. O. 307.380.

Niemiecka bojowność.

Wielka konferencja w Londynie z udziałem Ameryki, Anglii, Francji i Niemiec, szukająca ratunku gospodarczego Niemiec, nie doprowadziła do żadnego wyniku. Bute Niemcy nie zgodziły się na francuskie żądania zaprzestania porzeczania szaleńka — to też wrociła z kwitkiem, gdyż tylko Francja może udzielić Niemcom wielkiej pożyczki. Ameryka i Anglia nie mają obecnie zaufania do Niemiec, na leń na sztyt wywołuje wszystkie kłopoty z Niemiec, co jest powodem ich bankructwa. Pensje urzędnicze w sierpniu zapłacą Niemcy ratami. Niemcom grozi przewrót lada chwila.

Deficyt Włoch — 900 mil. Lirów.

Zastawienia ministerstwa finansów wykazują deficyt budżetowy w wysokości 896 milionów lirów (420 milionów zł). Deficyt nastąpił pomimo nadern siberich zarządzeń oszczędnościowych, jakie we Włoszech przeprowadzono porównywalny już od grudnia roku zeszłego. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że wiele innych państw, a między nimi nawet Ameryka wykazuje wielki deficyt — to upewniamy się, że tegoroczne budżety stały się niewykonalne przez powiększającą się wszechświatową kryzys gospodarczy.

Kronika.

Z Pszczyńskiego.

— 0000 —

OBWIESZCZENIE.

1. Miejsowy Komitet Niesienia Pomocy Bezrobotnym przystąpił z początkiem miesiąca sierpnia b. r. do uruchomienia kuchni dla bezrobotnych. Z kuchni tej korzystają także bezrobotni i ich członkowie rodziny pod warunkiem przeprowadzania przez bezrobotnego w każdym tygodniu 1 dnia na rzecz Komitetu Niesienia Pomocy Bezrobotnym.

Zgłoszenia przyjmują się w ratuszu pokój Nr. 2 w godzinach przedpołudniowych.

2. Celem dostarczenia obywatelstwu robotnikom do prac doręcznych lub stałych uruchomił Miejsowy Komitet Niesienia Pomocy Bezrobotnym w Pszczynie pośrednictwo pracy. Zapotrzebowanie na siły robocze należy zgłaszać w Magistracie, pokój Nr. 2 w godzinach przedpołudniowych.

Pszczyna, dnia 27 lipca 1931 r.

Za Komitet Niesienia Pomocy Bezrobotnym:

Ks. Bielek, proboszcz.

Obóz żeński drużyny harcerek z Pszczyny. 1. Zenska Drużyna harcerek im. H. Piastowiojówny w Pszczynie urządziła tegoroczny obóz wakacyjny w Konikowie koło Istebnej na Śląsku. Matłownice położenie obozu, piękna okolica, ciekawa kultura ludu okolicznego, wypocznik w zdrowej okolicy przy dobrym odżywianiu składają się na korzyść, jakie odnośna harcerek z życia obo-

zowego. Dobre humory sądy jedynie musi, że obóz ma się już ku końcowi. Kierownictwo obozu spoczęwa w ręku drużynowej Przewodniczącej, opiekę sprawuje p. prof. Suszankówna.

O zniżkę komornego w domu magistrackim. Niewspolmienie do plac urzędniczych wysokości czynsze w domu magistrackim przy ul. Kopernika zostały ostatnio obniżone załatwie o 15 proc., co przy nowej obniżce poborów jest zupełnie niewystarczające i okazuje się potrzebą nowej obniżki czynszów umożliwiającej urzędnikom wypłacalność. W ciężkich czasach dalszych wzmny czynników miejskie przysię obecnemu pokoleniu z pomocą przez rozłożenie ciężarów na dłuższy okres czasu. Szrawa się pilna, wymaga zatem szybkiego załatwienia, korzystnego dla lokatorów domu magistrackiego. Uważamy, że Władze miejskie załatwią sprawę po myśli warstwy urzędniczej.

Wydział Wykonawczy Powiatowego Komitetu niesienia pomocy bezrobotnym. odbył posiedzenie w środę, dnia 22 lipca b. r. Akcja pomocy daje wskutek swego pomyślnego rozwoju coraz lepsze rezultaty. Społeczeństwo okazuje pełne zrozumienie, dla sprawy tak poważnej jak jest bezrobocie. Co prawda mamy do zanotowania przyrząk fakt usuwania się od wyrażenia jednolitości społecznej u robotników w Łaziskach Gornych, którzy mimo tego, że żyją w lepszych warunkach od robotników innych gmin, uchylają się od obowiązków dyktowanych piętnem czasu. Wydział W. P. K. dokonał podziału subwencji dla czynnych komitetów lokalnych. Uchwalono przesunąć zbiorczą odzież i produktów rolnych na pierwszy tydzień października. W zrozumieniu tej akcji niechaj nie brakuje wśród społeczeństwa chętnych olarodawców bez względu na przekonanie i zawód.

Pszczyna. Z powodów oszczędnościowych ograniczono oświetlenie miasta tak, iż od godziny 1-ej w nocy oświetlone będą tylko najważniejsze ulice i skrzyżowania drog.

Motocyklizm pod uwagę. Coraz częściej słyszy się skargi na hałasy motorów, szczególnie pora nocną. Pora letnią okna są w nocy najczęściej otwarte, przechodzą mieszkańcy wnetż niechwilny ul. prawdy nieczarna. Niejedna maszyna narobi tyle hałasu polskiego, wanego akustyką ulicem, iż ma się wrażenie, że niejedną starą kłótkę (motocykl) ma pacjent z ważnością ośrodka wszechświatu, któremu z tej racji wolno kłócić zasłuszony wypocznik obywatelski.

Godziny urzędowe w Państwow. Gimnazjum mekim są we wtorki i piątki od godz. 10,30 do 11,30, zaś w Gimnazjum żeńskim we wtorki i piątki od godz. 11 do 12. Rozkład godzin urzędowych wyżej podany, obowiązuje tylko na czas wakacji.

Koń ofiarą samochodu. Na zsozie w Piskach kierowca samochodu półciężarowego SI. 1515 najeżdżał na jednokonną furmankę Gazy Józefa z Jankowic, wskutek czego koń został na miejscu zabity. Wina wypadku ponosi kierowca samochodu wskutek szybkiej i nieostrożnej jazdy.

pozostaby bądź pod rządami Komisji Międzyspójnuszkiej, bądź pod rządami komisarsa angielskiego z ramienia Ligi Narodów, co byłoby tylko przygotowaniem do objęcia tego terenu w przyszłość z powrotem przez Niemców.

Gdyby Korfanty w 1919 r. rzucił był swój autorytet na rzecz powstania na Górnym Śląsku, to oważna linja demarkacyjna byłaby z pewnością w zarzynie granicy Polski. Dzie sięć razy mniejszymi siłami mógłby osiągnąć wtedy rezultaty nieporównanie większe niż te, do jakich doszliśmy w roku 1921 przy rozwinięciu olbrzymiego wysiłku po uprzednim wstrząśnięciu do głębi całego społeczeństwa polskiem na Górnym Śląsku akcją plebiscytową.

O ile choć o samo powstanie, to historyczna sprawiedliwość wymaga stwierdzenia, że Korfanty nie miał nigdy nie wspólnego z organizacją P. O. W., nie brał absolutnie żadnego udziału w przygotowaniach do 3-go powstania, jako dyktator pojawił się na terenie dopiero 5-go maja a 9-go maja a więc 4 dni później już je zaczął likwidować. Wypłynął fatalnie na przebieg wypadków na froncie pruski

Włamanie. Nieznani sprawcy po wybiegu szły w oknie weszli do składu mleczarny Bąka Jana w Tychach, gdzie skradli kaszkę, zawierającą około 50 zł gotówki, a ponadto kilka kaweków mydła toaletowego różnego rodzaju, większą ilość artykułów kosmetycznych oraz 9 butelek wina owocowego. Ogólna wartość skradzionych rzeczy wynosi około 500 zł.

Pożar. Dnia 26 lipca b. r. o godz. 22,30 wybuchł pożar u chłapnika Rydycha Augustyna w Górkach. Skryta się szopa drewniana i chlew murowany, spaliła się szopa Ogólna szkoda wynosi 15.000 zł. Poszkodowanym był ubezpieczony w Warsz. Tow. Ubezpiecz. w Warszawie na 22 sierpnia b. r. W akcie ratunkowej brał udział straż pożarna z Górek i Chelmu. Woduch przeprowadzonych dochodzeń, powstał pożar z kominia szopy drewnianej, w której poszkodowany przewoźniczek mieszkał na czas budowy nowego budynku mieszkalnego.

Pożar. W stodole drewnianej rolnika Kuli Alojzego w Gostyni wybuchł pożar i zniszczył ją doszczętnie, a następnie przemiścił się pożar na stojącą w pobliżu stodołę, również własność rolnika Kuli, niszcząc ją także z tegorocznym zbiorem zboża i narzędziami rolniczymi. Szkoda wynosi około 4000 zł. W akcji ratunkowej brały udział straż pożarna z Gostyni i Gardawic oraz kilku funkcjonariuszy policyjnych. Przyczyną pożaru nie ustalono.

Pożar. 7 b. m. wybuchł pożar w zabudowaniach wspólnej własności Ligawowej Zofii i Karbowego Józefa w Gliwicach. Pożar zniszczył doszczętnie dach domu mieszkalnego oraz zapasy słomy i siana. Szkoda wynosi ogółem 6800 zł. Uszkodzony obiekt ubezpieczony był w towarzystwie ubezpieczeń na ogólną kwotę 6000 złotych. W akcji ratunkowej brały udział straż pożarna z Miedźnej i Góry W. łoku dochodzeń ustalono, iż pożar powstał wskutek wadliwej budowy kominu.

Karambol. Na narożniku ulic Marsz. Piłsudskiego i Łuny w Rybniku kierowca samochodu ciężarowego SI. 1145 Muchalik uderzył ze Szrokiej zderzył się z jednokonną furmanką, prowadzoną przez woźnicę Bytomskiego Andrzeja z Katowic. Wskutek wypadku koń doznał cięższych okaleczeń, a samochód lekko uszkodzony. Wypadków w ludziach nie było. Wina ponosi woźnica Bytomski z powodu nieprzeprawionej jazdy.

Gozdzakowie. Codziennie o godzinie 4-tej popołudniu odbywa się w parku kapielowym koncert orkiestry dętej względnie smyczkowej na przemian. Dobrze zgrana orkiestra uroświła sięga reszcie słuchaczy nawet z dalszych stron szczególnie w soboty i niedziele.

Z Cieszyńskiego.

— 0000 —

Festyn Stowarzyszenia Bezrobotnych w Rybniku. W Rybniku, w Parku nad Bobrowką, w Bobruk „Wielki Festyn”. Abdujemy do solidarności koleżeńkiej wszystkich członków, aby

wschodniej, przez nakaz wycofania powstańców z Gogolina. Zdeorganizował w momencie krytycznym, bo w chwili przygotowań do drugiej ofensywy ze strony Niemców i Naczelne Dowództwo przez usunięcie Nowina-Dolny Międzyzłazkiego jak i zaareztowanie całego dowództwa grupy wschodniej. Śluszenie też najeżdżał o nim delegat Rządu Polskiego na Górnym Śląsku w czasie 3-go powstania. Korfanty, pomijający jego gwałtowny utrudniający mu działanie temperament, obawiający się w opryskliwość i ostrym atakownictwem wszystkich, co nie zgadza się zupełnie z jego poglądem, o tyle winien, że zmyśli organizację organizatora nie wystarcza na sytuację. Jest to zasłużony herold wielkich, popularnych: hał, obrotny parlamentarzysta, jeszcze lepszy agitator i działacz społeczny, ale tam, gdzie trzeba byskawicowego a zarazem twórczego wystąpienia jego białe okoliczności zezwoli. Bo może on być taki wobec Polski i Polaków, ale musi być czerwony wobec Niemców, przy którym to poglądzie stoi także francuski Generał Grabier.

Koniec.

Dr. Ludwik Regorowicz.

Górný Śląsk w czasie plebiscytu i 3-go powstania.

Uwagi końcowe

Powstanie Śląskie nie osiągnęło niewątpliwie założonych początkowo celów, t. j. utrzymania przy Polsce Górnego Śląska w części zakreślonej linia Korfantego. Zadeptywało jednak bezwarunkowo o przydzieleniu Polsce powiatu katowickiego, Krolewskiej Huty, przeważnej części powiatu bytomskiego, zabrzęskiego, części powiatu gliwickiego, przeważnej części tamogórskiego z Tamowskiemi Górami i lublińskiego z Lublincem. Z wymienionych terytoriów dostała się w ręce Polski przeważna część obwodu przemysłowego, o który toczyły się najostrejsze walki. Bez 3-go powstania otrzymałaby Polska tylko powiaty pszczyński i rybnicki z okolicami myświckim powiatu katowickiego. Powiaty środkowe zachodnie i północne pozostałyby w całości w rękach Niemców. Ścisły obwód przemysłowy

jak jeden mać wzięli udział we „Festynie”, nie tylko sami, ale z rodzinami a przewidywaliśmy, aby każdy z członków naklonił swoich znajomych do wzięcia udziału w zabawie. Zbiorka „wszystkich członków oraz gości na rynku o godzinie 3-ciej popoł., skąd nastąpił bezplanowy odpływ autobusów na miejsce zabawy. Pojemny również do wiadomości: iż autobusy w ten dzień bezpłatnie będą kursowały co pół godziny z rynku na miejsce zabawy w razie niepogody. „Festyn” odbędzie się w następną niedzielę, t. j. dnia 9 sierpnia, z tym samym programem. O liczny udział zaprasza

Zarząd Koła.

Program obchodu „Rerum Novarum” w Cieszyńcu w dniu 9 sierpnia. Godz. 9 przywitanie J. E. Ks. Biskupa na Górnym Rynku. Godz. 9,30 uroczysta msza św. w kościele parafialnym (celebruje J. E. Ks. Biskup); równocześnie msza św. polowa na Placu Dominikańskim (celebruje ks. infuła Kasperik). Godz. 10,30 pochód ulicami miasta na Plac św. prał. Londzina (poszczególne parafie idą w porządku alfabetycznym). Godz. 11 akademii na Placu Ks. Londzina (rekruty i przemówienie J. E. Ks. Biskupa). Godz. 12 błogosławieństwo sakramentalne przed koszałem OO Bonifratów. W razie niepogody odbędzie się nabożeństwo: dla polskich katolików w kościele parafialnym, dla niemieckich w kościele OO Bonifratów. Akademii zaś w sali gimn. Husewiczów dla katolików polskich, w sali ratuszowej dla katolików niemieckich. Ponieważ uroczystość pożyższa ma być manifestacją ości Śląska Cieszyńskiego, przeto każda parafia powinna w dniu 9 sierpnia do Cieszyńska przybyć. Przedewszystkiem zaś Stowarzyszenia i organizacje katolickie mają liczenie przybyć i zabrać ze sobą swoje sztandary i chorągwie.

Odpust Porębkulki w Cieszyńcu. Porządek nabożeństw liturgicznych odpustu Porębkulki kapłacy klasztoru SS. Elżbietańscy jest następujący: W sobotę dnia 1 sierpnia o godz. 4 popoł. uroczyste nabożeństwo i kazanie poleśne; wieczorem o godz. 7,15 litania i procesja. W niedzielę, 2 sierpnia rano o godz. 5 godzinia i Msza św. za III Złotem św. Franciszka, następnie ciche Msze św. O godz. 8 suma z wystawieniem Najśw. Sakramentu, następnie procesja teologiczna i błogosławieństwo papieskie. Popołudniu o godz. 4 mierzopry i zgromadzenie III Złotem św. Franciszka; wieczorem o godz. 7 litania i Te Deum. Spowiedź słuchacze będzie w sobotę o godzinę 4 i w niedzielę rano. Zwraca się uwagę, że w niedzielę będzie do dyspozycji tylko szczytła liczba spowiedników. Dlatego zaleca się tym, co zamierzają przybyć dopiero w niedzielę, aby, o ile to możliwe, odprawili spowiedź poprzednio w swoim kościele.

Dyżurny lekarski w Powiatowej Kasie Chorych w Cieszyńcu w czasie od 2 sierpnia do 4 października 1931 r.: W niedzielę, dnia 2 sierpnia p. Dr. Kohn Artur, Cieszyń, ulica Remiasa 1, w niedzielę, dnia 9 sierpnia p. Dr. Hezko Józef, Cieszyń, ul. Stalmacza 24, 1 p., w sobotę, dnia 15 sierpnia p. Dr. Kolaček Kazimierz, Cieszyń, ul. Bielicki 37, 1 p., w niedzielę, dnia 16 sierpnia p. Dr. Kohn Artur, Cieszyń, w niedzielę, dnia 23 sierpnia p. Dr. Hezko Józef, Cieszyń, w niedzielę, dnia 30 sierpnia p. Dr. Kolaček Kazimierz, Cieszyń, w niedzielę, dnia 6 września p. Dr. Czerniak Jan, Cieszyń, ul. Strazacka 1, 1 p., w niedzielę, dnia 13 września p. Dr. Kohn Artur, Cieszyń, w niedzielę, dnia 20 września p. Dr. Kolaček Kazimierz, Cieszyń, w niedzielę, dnia 27 września p. Dr. Czerniak Jan, Cieszyń, w niedzielę, dnia 4 października p. Dr. Kohn Artur, Cieszyń. Lekarski dyżurny ordynuje w mieszkaniu prywatnym. Do lekarza dyżurnego zwracać się można tylko w wypadkach nagłych. Członkowie zamieszkałości mogą zwracać się do lekarza dyżurnego telefonicznie przez Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Cieszyńcu, Nr. telefonu 24, posługując się telefonem najbliższego Posterunku Policji Wojewódzkiej. Koszty rozmowy telefonicznej w nagłym wypadku ponosi Kasa Chorych.

Budowa wodociągu dla miasta Cieszyńska. Na ostatnich posiedzeniach Wydziału gminnego szeroko omawiano sprawę budowy wodociągu dla miasta. P. wiceburmistrz Gabrich przedstawił szczegółową historię poszukiwań za wodą. Po dłuższych poszukiwaniach postanowiono wodę sprowadzać z Pogorza, gdzie

obecnie pompuje się 65 litrów wody na sekundę a po pogłębeniu studni ilość wody się powiększy. Woda według badań bakteriologicznych ma być dobra. Po dłuższej dyskusji uchwalono powierzyć wykonanie szczegółowego projektu budowy wodociągu inż. Hajdowiczowi z Cieszyńska i inż. Marynarzykowi z Katowic za cenę 85.000 zł. Na poźniejszym posiedzeniu dnia 15 lipca p. wiceburmistrz Hallar przedstawił, że w sprawie budowy wodociągu konferowali z p. wojewodą Grazińskim, prosząc o wypłacenie przyznanego w zeszłym budżecie czterech milionów złotych, z czego pokryją 85.000 zł na koszty planów a 40.000 zł na budowę studni. P. Wojewoda oświadczył, że tą kwotę użyczy na inne cele a kwotę, którą wstawiano do tegorocznego budżetu, również nie będzie mógł wypłacić. P. Wojewoda rzekł, aby potrzebna kwota 120.000 zł. postawiano się z innych źródeł, dalej oświadczył, że bez przedłożenia planów jest wstawianie do budżetu przybiecane przez rząd warszawski subwencji 2 miliony zł. Wykluczono. P. wiceburmistrz Gabrich poinformował obojętnych, że Kasa Komunalna chce pozyczyć miastu 600.000 złotych. Na tem wywiązała się gorąca dyskusja, częścią radnych była za pożyczką, częścią sprzeciwiała się pożyczce. Do porozumienia nie doszło, gdyż Klub niemiecki i socjaliści opuścili salę obrad, musiano więc zamknąć posiedzenie. z braku komitetu. Następne posiedzenie odbyło się 17 lipca, na którym obradowano nad wnioskiem pożyczki 400.000 zł. w Komunalnej Kasie Oszczędności, aby wreszcie rozpocząć budowę wodociągu i dokonać budowy domu czynszowego przy ulicy Solnej. Ale wnioski uchwalono. Tak więc budowa wodociągu ruszyła naprzód. P. Brzóska zgłosił wniosek, aby gmina postarała się o rozciągnięcie na Śląsk Cieszyński ustawę o 2 procent dołatków do podatku dochodowego na rzecz związków kulturalnych. Wniosek odesłano do komisji karbowej. Posel Reger prosił, aby przedziwnym interwiewowało u komisarsa Kasę Chorych, celem ostatecznego przydzielenia mieszkań w nowym budownictwie, które stają próżne. Przedziwnym przyrzekło te sprawę jednak przedzej załatwić, niż czem posiedzenie zamknięto.

Właściciele nieruchomości do wiadomości.

Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Cieszyńcu ogłasza niniejszem, że w myśl uchwał Wydziału Stowarzyszenia Wł. Nieruch. zapadłej w dniu 18 lipca b. r. będzie swoim członkom udzielać porad w różnych sprawach wynikających z posiadania nieruchomości własności, i to w biurze Stowarzyszenia — kancelarii p. Józefa Noska przy ul. Głębokiej pod Nr. 52 w każdy poniedziałek i czwartek w godzinie od 16 do 17-jej.

Ubiegający się o poradę zechcą ze sobą przynieść legitymację członkowską i kwit ostateczną uszczerbeki wkładki członkowskiej.

Za Wydział:

Józef Nossek, przewodniczący.

Sprostowanie.

W poprzednim numerze naszego pisma podnieśliśmy skargi mieszkańców Harbutowice przeciw listonoszowi, że nie doręcza listów i gazet do rąk adresatów. Teraz, po otrzymaniu listu z dziękuję mi znajomym. Skargi dotyczyły tylko doręczenia gazet, co niniejszym prostujemy.

Skoczków. (Cudem uniknięli śmierci.) Na przejeździe kolejowym przy ul. Ustroniejskiej w Skoczku, kułera samochodu gosp. Wł. Wł. Puchajka z Wapienicy niejechał na zamkniętą zaporą kolejową w czasie przejeżdżania pociągu towarowego i zderzył się z ostatnim wagonem tego pociągu. Wskutek wypadku samochód został zrujnowany do rowu i znacznie uszkodzony. Kierowniczemu samochodu jak również pasażerowie Konig Emil z Lipnika i Adolf Piłatek z Bielska doznali lekkich okaleczeń ciała.

Bazanowice. (Festyn ogrodowy.) Związek Strzelecki Oddz. Bazanowice urządza w niedzielę, dnia 2 sierpnia b. r., „Festyn ogrodowy” w ogrodzie p. Antoniego Kozusznikowej w Barzanowicach (obok przystanku kolejowego) bez względu na pogodę, na który Szan. Publiczność najuprzejmiej zaprasza. Wstęp do ogrodu i na sąk 50 gr.

Zarząd.

Pogorz. (Osobno z bronią.) Wskutek nieostrożności i nieumyślnego obchodzenia się z bronią palną w czasie czyszczenia Nowak Jan, dozorca budowlany w Pogorzu, wystrzelił z

rewolweru zranił robotnika Raszkę Karola z W. Górek w prawą pachwinę. Rannego odstawiono do szpitala, gdzie pozostał pod opieką lekarską.

Wisła. (Ze Znicza.) Dnia 21 lipca b. r. odbył się staraniem Akademickiego Stowarzyszenia „Znicze” Długim Akademickim w restauracji „Oaza” w Wisli, który zgromadził liczną publiczność, pamiętającą podobne imprezy z lat przeszłych, przez „Znicze” urządzone. Impreza ta stała rzeczywistą na poziomie akademickim. Czysty zysk przeznaczono częściowo na cele samopomocy, częściowo zaś na walkę z bezrobociem.

W jakim banku złożyć moje oszczędności?

Na pytanie to obecnie bardzo aktualne i ważne należy przede wszystkim stwierdzić, że najpewniejszymi bankami są nasze banki spółdzielcze, których członkowie (pożyczający) odpowiadają za wkłady oszczędności całym swoim majątkiem. Natomiast z pośród banków spółdzielczych le musimy uważać za najpewniejsze i najlepsze, które w czasie obecnego kryzysu gospodarczego wykazywały się potrafią wybaczyć bez wyjątku każde wkładki na każde zadanie. Takim bankiem jest Towarzystwo Oszczędności i Zaliczek w Cieszyńcu, Rynek 12, posiadające też oddziały w Skoczowie przy ul. Cieszyńskiej i w Chębiu w budynku gminnym. Bank ten najstarszy na Śląsku Cieszyńskim, daje bezsprzecznie zupełną gwarancję za wkłady i jest ze względu na solidność i ostrożne prowadzenie interesów, godny polecenia.

Z Bielskiego.

Pastwą płomieni padł dom mieszkalny. W drewnianym domu mieszkalnym Skarskiego Karola w Bystrej wybuchł pożar, miszcząc dom wraz z urzęglą siodłą, również drewnianą. Ogólna szkoda wynosi około 4000 zł. Spalone obiekty ubezpieczone były na kwotę 3900 złotych. W akcji ratunkowej brała udział straż pożarna z Bystrej i Nikiszów. Pożar powstał prawdopodobnie wskutek wadliwej budowy komina.

Kradzież. Ze składu Franciszka Berlinera w Bielsku przy ul. Matejki 6 skradziono z podręcznej kaszki 162 zł i 84 dolarów w gotówce oraz wszelkie na 100 zł i aparat fotograficzny. Ogólna szkoda wynosi około 1170 zł.

Pożar. 20 b. m. wybuchł pożar w zabudowaniach Wanińki Józefa w Włocławcu Nr. 53. Pożar zniszczył doszczętnie dach i część drewnianego domu mieszkalnego. Szkoda wynosi około 2000 zł. W akcji ratunkowej brała udział straż pożarna z Włocławca i Landeku. Przyczynę pożaru nie ustalono.

Drogomysł. (Licytacja ogierów.) 6 sierpnia b. r. o godz. 11 odbędzie się w Państwowym Stadzie ogierów w Drogomyslu (pow. Bielski, stacja kolejowa) i pocztą w miesiącu) licytacja około 20 ogierów rasz pół krwi angielskiej, anglo-normeńskiej i norfolku bretteńskiej.

Zwłoki samobójcy Puzonia zostały odnalezione. Gajowy Mrowiec z Bystrej w lesie miejskim w Bystrej w pobliżu schroniska „Sporczynek Stelana” znalazł zwłoki Franciszka Puzonia, sekwestratora Magistratu miasta Bielska, który w dniu 8 b. m. oddalił się z domu i dotychczas nie powrócił. Zwłoki Puzonia, będące już w zupełnym rozkładzie, złożono w koszyku cmentarza katolickiego w Bystrej. W toku dochodu ustalono, iż Puzon pozabawił się życia przez powieszenie.

2 miliony złotych kredytu na dalszą budowę tamy w dolinie Łuży w Wapienicy. Na ostatnim posiedzeniu Śląskiej Rady Wojewódzkiej w Katowicach m. in. postanowiono udzielić miastu Bielsko pożyczki w wysokości 2 milionów złotych na dokonanie budowy zapory wodnej w dolinie Łuży, we ws. Wapienicy. Zapora ta budowana jest w celu dostatecznego zaopatrzenia w wodę mieszkańców Bielska-Białej i okolicy. Nowe kredyty zezwala na rychłe ukończenie tej budowy, która prowadzona jest już od kilku lat.

Zbrodniczy wybrk. W pobliżu miejscowości Grodziec, pow. Bielski, jadący motocyklem inż. Edmund Pawłowicz z wojewódzkiego urzędu budownictwa w Cieszyńcu, wpadł

na złośliwe w poprzek drogi ułożone kamienie, wskutek czego motocykli uległ rozbiściu, zaś pasażer doznał kontuzji i został przewieziony do szpitala. Jak śledztwo ustaliło, sprawcą złośliwego uszkodzenia drogi był Franciszek Greń z Grodzka, którego aresztowano.

Z kradzieży właman i kradzieży. Nieznani sprawcy po wyłamaniu okienki i rozbiściu okna, zakradli się do sklepu Teresy Chrobakowej w Straconce, pow. Biała. Sprawcy wchodząc do sklepu, zostali spostrzeżeni. W czasie ucieczki ostrzelali się z rewolwerów, poczem uciekli do pobliskiego lasu.

Nieznani sprawcy po zrobieniu otworu w parkanie, usiłowali włamać się do biur fabryki „Polstyl” w Białej. Społszeni przez właściciela, oddali dwa strzały rewolwerowe i uciegli.

Ubiegłego roku nieznani sprawcy włamali się po wybiściu okna do konsumu robotniczego w Kamienicy, pow. Bielesko, gdzie skradli środki żywności wartości kilkuset złotych, poczem uciegli.

Wiadomości z kraju i ze świata.

—O—

Komunikat.

Zarząd Śląskiego Podokręgu Stowarzyszenia Rzeźników i Bujhich Wojewódzkich Rzeszypolitej Polskiej przeniesiony został z Starostwa w Świętochłowicach do Katowice gmachu Województwa Śląskiego, pokój Nr. 493, II. piętro.

Sekretariat jest czynny we wtorki od godziny 13-tej do godziny 15-tej.

Korespondencje Powiatów i Oddziałów nadają należyć na powyższy adres.

Surowe kary za niedozwolone używanie siły fizycznej przez policję.

Komendant główny policji państwowej wydał niedawno rozkaz w sprawie używania siły fizycznej przez policję, w którym zaznaczył, że w stosunku do funkcjonariuszów policji, winnych przekroczenia zakreślonych ustawą ram używania siły w czasie pełnienia obowiązków służbowych, stosowane będą najsurowsze represje. Po wydaniu rozkazu wydzalił się wypadek użycia siły w niedozwolony sposób przez pewnego posterunkowego. Policjant ten został w drodze dyscyplinarnej usunięty z szeregów policji państwowej. W związku z tym wypadkiem komendant zaznacza, że usunięcie z policji posterunkowego za nadużycie siły stanowić powinno przestróg dla tych policjantów, którzy nie zrozumieć intencji rozkazu w tej sprawie i nieświadomie sobie zakreślonych prawnie granic użycia siły, mogliby przekroczyć je ze szkoda dla służby i dla siebie.

Policja na Śląsku energicznie przeciwdziała komunistycznym wystąpieniom na dzień 1. sierpnia.

Zapowiedziane na dzień 1. sierpnia b. r. przygotowania komunistyczne zrażają całą fiaskiem, bowiem policja na Śląsku rozwijała w ostatnich dniach energiczną działalność, wybijając wszędzie komunistycznych prowokatorów i osadzając ich w areszcie.

Wielkie manifestacje komunistyczne z całą pewnością zakończą się zwykłym „pucem”. — Wszelkie usiłowania komunistów skazane są z góry na zagładę i z całą stanowczością możemy stwierdzić, iż wariantem demagogii będzie ze strony tych, którzy chcą te możliwości dążenia popierać. Dziś ogół robotniczy jest na tyle uświadomiony, iż nie poied na jest słodkich słówek komunistów, pod którym kryje się ordynarna demagogia.

Tragiczna śmierć inżyniera w laboratorium.

W laboratorium fabryki „Natronag” w Katowicach inżynier-chemik Stanisław Maczewski w czasie laborowania, wskutek nieostrożności oknu płonącego na stołku palnika spirytusowego rozbił butelkę z benzyną. Od rozlanej benzyny zapaliło się na nim ubranie i dopiero przy pomocy robotników plimien ugaszono ogień. Maczewski doznał jednak poważnych poparzeń na ciele wskutek czego niezwłocznie po wypadku odstawiono go w stanie groźnym do

szpitala w Koszęcinie, gdzie dnia następnego o godz. 4-tej wskutek odniesionych poparzeń zmarł.

Na Śląsku stanie 16 nowych szkół.

W najbliższym czasie zostaną wykończone 16 nowych szkół na Śląsku. Z szkół tych 13 znajduje się na Górnym Śląsku, a 3 w Cieszyńskim, mianowicie w Diegielewie, Konia-kowie i Bremie. Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego osobiste zwiedza budujące się szkoły, pilnując ich należytego wykończenia.

Zakaz nadawania nowych koncesyj monopolowych.

W związku z ustawą przeciwalkoholową z dnia 21 marca b. r. ustalającą ilość miejsc sprzedaży napojów alkoholowych w liczbie 20 tysięcy dla całego Państwa, Ministerstwo Skarbu wydało zakaz nadawania nowych i obsadzaniu zwalniających się koncesyj na detaliczną sprzedaż takich napojów na terenie województw południowych i zachodnich, t. j. krakowskiego, łódzkiego, śląskobawoskiego, łamopolskiego, śląskiego, pomorskiego i poznańskiego.

Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę za-interesowanych, że składanie podań o takie koncesje jest wobec powyższego zupełnie bezprzedmiotowe i będą one musiały z reguły być załatwione odmownie.

—O—

Jakie książeczki P. K. O. wylosowano?

W dniu 25 lipca 1931 r. odbyło się w P. K. O. losowanie książeczek premjowanych P. K. O. Serji II.

Premje po zł 1000— padły na nast. Nry:

50.168	50.371	50.666	50.877	51.049	51.095
51.714	51.847	51.988	52.020	52.083	52.230
52.294	52.587	52.628	53.134	53.234	54.020
54.879	55.183	55.561	56.040	56.401	56.790
58.098	58.354	58.586	58.627	58.646	58.863
59.171	59.447	59.592	61.748	62.030	63.392
64.793	65.815	66.312	66.655	67.913	69.209
69.933	70.241	70.449	71.495	71.521	71.531
71.587	71.936	71.964	72.145	72.193	73.264
73.315	73.585	73.658	73.926	74.004	74.555
75.260	75.892	76.026	76.208	76.892	77.229
77.419	78.038	78.885	79.029	79.033	79.089
79.134	80.020	80.872	81.075	81.103	81.171
81.172	81.442	81.963	81.976	82.114	82.120
82.342	82.689	82.994	83.082	83.218	83.890
83.989	84.082	84.846	84.847	85.818	86.003
86.132	86.273	87.172	87.176	87.254	87.502
87.628	87.757	88.586	89.139	89.634	90.933
90.985	91.521	91.951	92.422	92.460	92.715
92.887	92.957	93.020	93.131	93.246	93.249
93.391	93.530	94.146	95.115	95.449	95.474
95.479	96.300	97.107	97.273	97.923	97.927
98.294	99.012	99.937	100.216	100.818	101.353
102.517	102.687	102.695	102.986	103.303	103.387
103.392	103.704	103.870	105.912.		

Kąpek dla kobiet.

Smaczne serki. Przed laty kupowało się na targach bardzo smaczne, ser w formie podobnych lasek, zóty, apetyczny, z kmiem i ubiorzony. Dziś nigdzie takiego sera nie widać. Podaję przepis, może która z gospodyń spró-

buje przygotować takie laski, znalazłaby napewno licznych odbiorców i miałaby większą korzyść ze sprzedaży. 1 kg. twarogu, 20 gr. soli. 1 łyżkę kmienu ubrać tak długo, dopoki masa nie zwróci się i nie da się uformować w walek na podłożnie laski, środkiem grubszą. Laski te muszą obseczać, więc je codziennie trzeba przekładać i obracać. Osuszone układa się ściśle obok siebie i warstwami w szklence. Pleśnieć ser ten nie powinien. Zagładka trzeba do niego i obetrzeć, aż po raz kilka smatką, umaczaną w serwatce lub piwie. Po 4—6 tygodniach ser ten jest dopiero dojrzalszy i gotowy do użycia.

Rady na czasie.

Ukaszanie od owadów. Wujcie z rany zadła a potem ranke lekko potrzeć amoniakiem. Ukłucia spowodowane przez komary, mrowki, trzmielce zajądnować.

Słoneczne porażenie objawia się odczuciami, bólem głowy, nudnościami, ciemieniem w oczach, zaczerwienieniem twarzy, utratą przytomności. Chorego przeniesie w chłodne zacienione miejsce, podawać mu zimną wodę do picia, na głowę przyłożyć zimny kompres, wytrzeć całe ciało zimną wodą, a gdy chorego popadnie w zemdlenie, zastosować środki trzeźwiące.

Rażenie piorunem. Chorego do ziemi zakopywać nie wolno, natomiast należy go czempredzej rozebrać, nacieać twarz i ciało zimną wodą i stosować sztuczne oddychanie, które stosowane być musi ciępiwie przez dłuższy czas, bo notowano przypadki, gdzie rannych odratowywano sztucznym oddychaniem nawet po kilku godzinach. U osób, które odcyskują świadomość, staramy się wzmocnić organizm podawaniem czarnej kawy, herbaty z cytryną oraz zakać im wypocznęć w łóżku.

Utopienie. Topielca, wyciągniętego z wody, przedewszystkiem układamy tak, by woda, zalegająca w płucach i żołądku, mogła wypłynąć na zewnątrz (najlepiej ułożyć go na brzuchu, aby głowa zwisała się ku dołowi). Potem należy odcisnąć jamę ustną i nosową ratowanego z mułu i piasku rzecznego, najlepiej szkiełką, zwilżoną szmatką, którą owijamy na ciele, wreszcie przystępujemy do sztucznego oddychania i przeprowadzamy je przez czas dłuższy, jednocześnie ogrzewając ciało topielca łanclami, koldra i t. p. Gdy ratowany może połykać, herbaty mu podać dla wzmocnienia trochę należał ciepły lub wina.

Szukam

5000 złotych pożyczki na trzecią hipotekę — Wiadomości w red. „Nowin Śląskich”, Cieszyn.

Do sprzedania

Nowa willa z wolnym mieszkaniem w Cieszynie w ładnym położeniu — Blizsze wiadomości w Redakcji „Nowin Śląskich”, Cieszyn.

Domek murowany

do sprzedania około przystanku Golezów-Fabryka — Blizszych wiadomości udzieli Redakcja „Nowin Śląskich”.

Śląski Urząd Wojewódzki rozpisuje oferty pisemny

przetarg publiczny

na wykonanie robót brukarskich na trzech odcinkach dróg: Bytom-Będzin, Mikołów-Zawisze i Skoczów-Bielsko o łącznej powierzchni około 17.500 m² z terminem składania ofert do dnia 10. sierpnia 1931 r. godzina 11-tej.

Blizsze szczegóły przetargu podane są w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego na tablicy Wydziału Robót Publicznych gmach Wojewódzki IV piętro.

Za wojewodę

Dr. Inż. Kaufman m. p.

Naczelnik Wydziału Robót Publicznych.